

26. ŚWIĘTE RZEKI - 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt Grzegorz Chomicz

Hasła pionowe należy odgadnąć na podstawie rysunków. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą dodatkowe słowo.

Poziomo: ● rzeki na mapie i na kartach świętych ksiąg

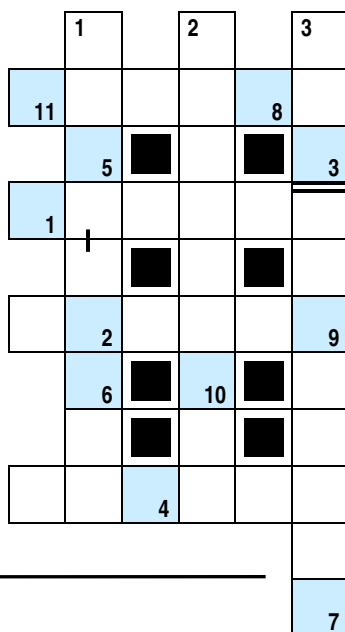
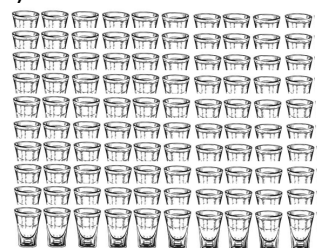
Pionowo 1)

2)

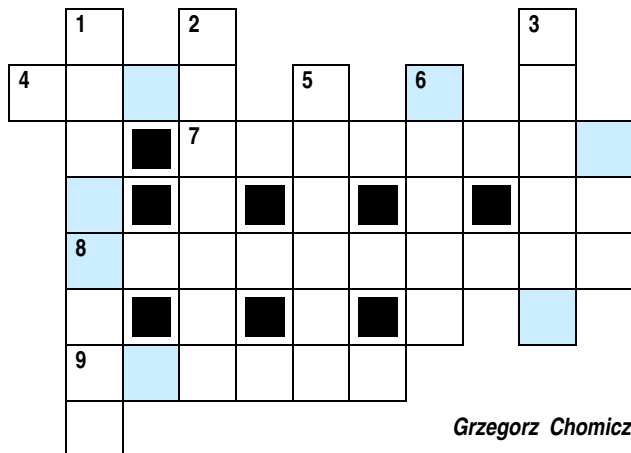
3)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

27. POWIEŚĆ-RZEKA - 3 / 2 / 1 pkt

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą dodatkowe słowo.

Grzegorz Chomicz

Poziomo:

- 4) z niebieskimi rzekami.
 - 7) cyfra pasująca do rzek i gór (szukaj w bajkach).
 - 8) czynność kojarząca się z rzeką i kijem.
 - 9) rzucony do rzeki w Noc Kupały.
- Pionowo:
- 1) stolica nad królową rzek.
 - 2) rzeka ludzi, wiec.
 - 3) nasiadówka nad rzeką.
 - 5) „gospodarze” wśród źródeł rzek.
 - 6) ... rzeka.

XV Szaradziarskie Mistrzostwa Grudziądza, cz.1 - 8-9.05.2026 r.

Autorzy zadań: Marian CHYLEWSKI, Adam SULERZYCKI
i Grzegorz CHOMICZ (+ opracowanie zestawów) - Grudziądzki
Klub Szaradzystów ENIGMA; gościnnie: Tadeusz BEMBENIK,
Krzysztof OLESZCZYK, Wiesław SOKOŁOWSKI

XV SZARADZIARSKIE MISTRZOSTWA GRUDZIĄDZA

8-9 maja 2026 r.

CZĘŚĆ 1 - Czas jak rzeka ...

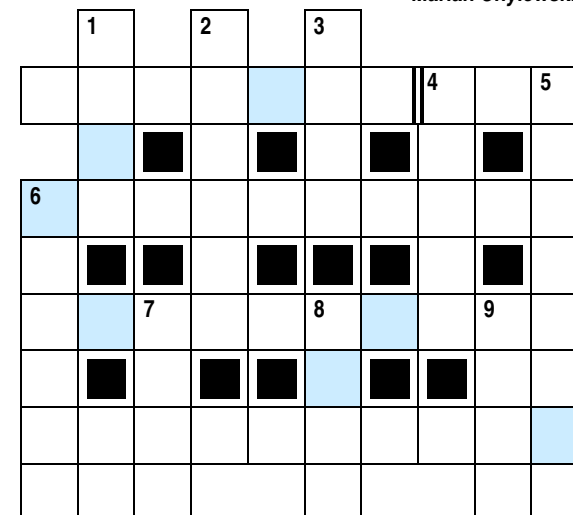
1. Z OKREŚLENIEM - 3 / 2 / 1 pkt

Marian Chylewski

Poziomo wpisz 5-wyrazowe określenie związane z naszymi XV Szaradziarskimi Mistrzostwami. Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą dodatkowe słowo.

Pionowo:

- 1) zadowolenie z sukcesu.
- 2) nieproszony gość.
- 3) barwna reklama nad sklepem, kinem.
- 4) wąż z rodziny dusicieli.
- 5) jednośląd na szachownicy.
- 6) tenisówki rodem z Grudziądza.
- 7) futerał na okulary.
- 8) sobota, obecna chwila.
- 9) asy na naszych mistrzostwach.

Będą pierwsze punkty!

Może mój udział nie skończy się hecą,
i dzisiaj rozwiążę zadań _ / _ _ .

2. PALINDROM

SYLABOWY - 1 pkt

Tadeusz Bembenik

3. ANAGRAM Z METAGRAMEM - 2 / 1 pkt

Tadeusz Bembenik

Dziś po Turnieju Grudziądz zwiedzimy,

M miasto historią słynne od _ _ _ _ _ .

AA Tu _ _ _ _ _ nie _ _ _ _ _ .

M w pięknej scenerii Starego _ _ _ _ _ .

imię i nazwisko						suma punktów
1-2	2-3	4-5	6-7	8-9	10-11	/ 96 pkt

STANISŁAW BRUSZKOWSKI „STAB” (1948 - 2025)

szaradzysta, autor wielu zadań,
długoletni Prezes

Toruńskiego Klubu Szaradzystów „Sfinks”
i Federacji Klubów Szaradzystów.
Juror mistrzostw Łasina (2008, 2009)
i Grudziądza (od 2010 do 2023 roku)
w Ognisku Pracy Pozaszkolnej i ZPM „Bursa”.
Laureat statuetki „Przyjaciel Toto”.

foto. Marian Chylewski

4. MISZMASZ *) - 7 / 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt

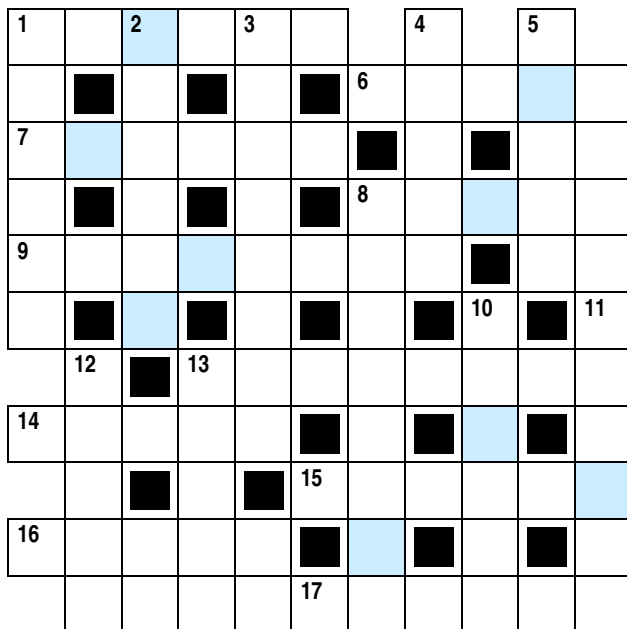
Należy odgadnąć, czy do diagramu wpisuje się podane słowo, czy też synonim, anagram bądź metagram. Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą dodatkowe słowo.

Poziomo:

- 1) KONIEC.
- 6) ZJAWA.
- 7) MODNIŚ.
- 8) PUKLE.
- 9) TRACHOMA.
- 13) PRETORIA.
- 14) OKRĄG.
- 15) SPANIE.
- 16) FORSA.
- 17) TILAKA.

Pionowo:

- 1) KARTAN.
- 2) CHRAPY.
- 3) ETYMOLOG.
- 4) ALBIT.
- 5) SROKA.
- 8) ROMANTYK.
- 10) KLIENT.
- 11) PATENA.
- 12) KASZA.
- 13) MALEC.

Stanisław Bruszkowski

*) zadanie z II Szaradziarskich Mistrzostw Łasina (25.04.2009 r.)

5. METAGRAM

- 1 pkt

Marian Chylewski

Kolega wydawca na moją propozycję _____,
i po wydrukowaniu nakładu książki _____.

24. WODA - WIELKA TAJEMNICA - 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt

Litery w kolorowym wężyku utworzą dodatkowo tytuł powieści Elif Shafak.

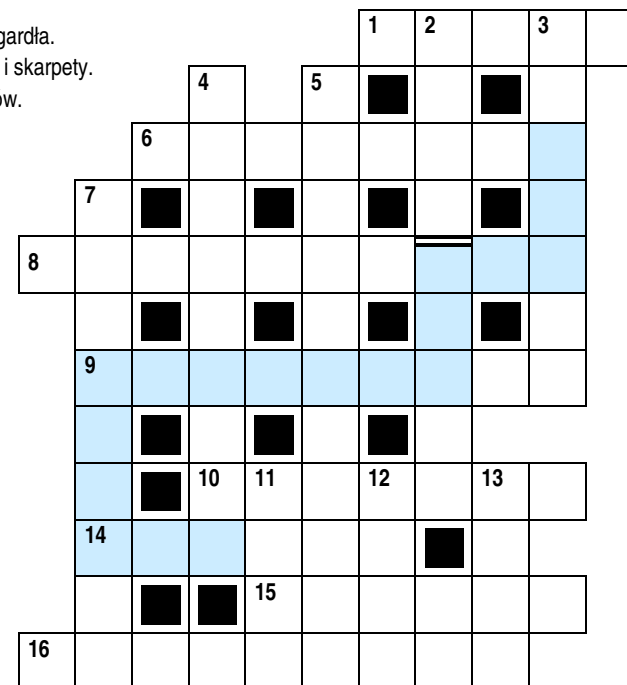
Poziomo:

- 1) pierwotniak z lekcji biologii.
- 6) ich zapalenie objawia się bólem gardła.
- 8) nosili plerezy, wzorzyste krawaty i skarpety.
- 9) „kolorowi” piłkarze Ruchu Chorzów.
- 10) buty na lato.
- 14) sytuacja bez wyjścia, potrzask.
- 15) proces oczyszczenia organizmu.
- 16) dawniej ustawiane na rżyskach w mendle, sztygi.

Pionowo:

- 2) wyciągnięta ku mamie przez niemowlę.
- 3) **net** – **renety**; **Red** – **idaredy**; **Ken** – ?
- 4) słowa zapisane na mikrofilmie.
- 5) wielkie oczy – ostupienie; otwarta buzia – ?
- 7) Plac Niebiańskiego Spokoju w Pekinie.
- 11) góry z przełęczą San Francisco.
- 12) widnieje na pocztowym stemplu.
- 13) z pasącymi się krowami.

Grzegorz Chomicz

25. W WOJEWÓDZTWIE - 4 / 2 pkt

Wiesław Sokołowski

Rebus metagramowy z szyfrogramem.

W każdym odgadniętym znaczeniu wyrazu rebusu (od 1 do 3) należy zmienić literę w kolorowym polu i odczytać pierwszą część rozwiązania – nazwę zabytku w woj. kuj.-pom. (początkowe litery: K-8. P-7.), a z liter zapisanych od 1 do 18 jego drugą część – peryfrazę tej nazwy.

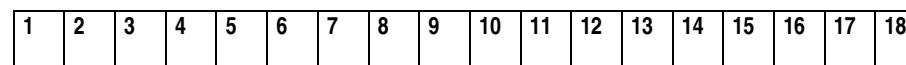
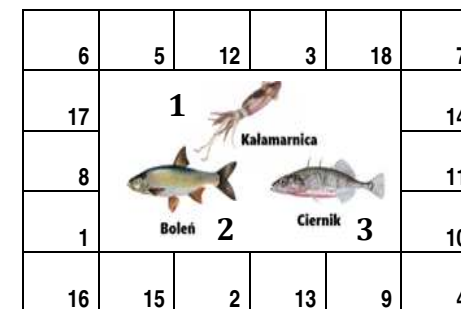
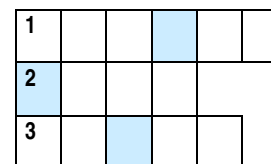
Wyrazy szyfrogramu:

Poziomo:

- 6) ziomek, rodak.
- 16) złuda, miraż.

Pionowo:

- 6) czułe i wyrobione u szefa kuchni.
- 7) Północna i Południowa w Azji.

22. CO ZNAJDZIECIE W GRUDZIĄDZKIM ... - 2 / 1 pkt

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 9 utworzą dodatkowe hasło: nazwę miejscowości, w której można spotkać dwie turystyczne atrakcje odczytane w kolorowych kolumnach kolejnego zadania. Punktowane są wyrazy poziome.

Adam Sulerzycki

Poziomo (w kolejności przypadkowej):

- patron żebraków i włóczęgów
- tonsura u niejednego mnicha
- sceptyczny u Gałczyńskiego

Pionowo:

A) u Słowackiego był srebrny u Salomei.

	1	5	6	A	
	4	7	8		
	9	3	2		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

23. ... POWIECIE - 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt

Ostatnie cztery litery pierwszego hasła są jednocześnie pierwszymi kolejnego. Litery w kolorowych kolumnach utworzą dodatkowe hasło: nazwy dwóch atrakcji z miejsca odgadniętego w rozwiązaniu poprzedniego zadania.

Adam Sulerzycki

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										

Kolejność w parach alfabetyczna:

- 1) pracownia Jana Matejki • filmowy Kane, Jones lub Piszczyk.
- 2) w mitologii Tolkiena: Pasterze Drzew (anagram: te wonie) • włoskie kąpielisko z piosenki Anny German.
- 3) długie podanie piłki na skrzydło • aparat do wyświetlania przeźroczy.
- 4) ptak znad mazurskich jezior • w sztuce: kobieta stojąca i modląca się (anagram: kantora).
- 5) ma na głowie kucyki • Ania, pyta w piosence: „Czy ten pan i pani są w sobie zakochani?”.
- 6) centrum lecznicze na kołach • szwoleżer w okresie Księstwa Warszawskiego.
- 7) ubogi nieszczęśnik • minerał nazywany kamieniem telewizyjnym (w wyrażeniu: tatulek syty po kolacji).
- 8) bywa szlachetny w koszu grzybiarza • marka papierosów sponsorująca stajnię Formuły 1.

6. Z ANAGRAMAMI - 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt (+1)

W rzędy diagramu należy wpisać anagramy podanych słów. Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą określenie mieszkanki polskiego miasta, z liter tego słowa należy ułożyć anagram – również określenie mieszkanki polskiego miasta (za dodatkowy 1 punkt).

Poziomo:

- 8) OSTRZELIWANIE.
- 9) ODWARSTWIANIE.
- 10) PORTRETOMANIA.
- 17) PRZETRZEPANIE.
- 18) TARYFIKOWANIE.

1		2		3		4		5		6		7
8												
	■		■		■		■		■		■	
9												
	■		■		■		■		■		■	
10	11		12		13		14		15		16	
		■		■		■		■		■		
17												
		■		■		■		■		■		
18												

Krzysztof
Oleszczyk

Pionowo:

- 1) wędlina z tylnej części półtuszy wieprzowej.
- 2) rządzi, gdy brakuje panującego.
- 3) dzielnica Warszawy (skojarz z generałem artylerii).
- 4) japońska sztuka walki.
- 5) stopy Ameryki Północnej.
- 6) nieruchoma część maszyny elektrycznej.
- 7) prestiż do zachowania w towarzystwie.
- 11) wielki ssak morski z wystającym, spiralnym zębem.
- 12) skórzany pasek do wiązania czegoś.
- 13) leśniczówka z wierszy Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.
- 14) imię aktora grającego Vito Corleone, Stanleya Kowalskiego.
- 15) narzędzie do wiercenia otworów w kości.
- 16) dawna kraina położona nad Adriatykiem (szukaj w wyrażeniu: pupil Iriarte).

7. ANAGRAM POTRÓJNY - 2 pkt

Hen, w bułgarskich gdzieś kurortach ...

Temat wierności poróżnił panie,

a sporu taki był oto finał,

że czeka w _____ / _____ / _____,

_____ w Konstancy ma zaś Halina.

Krzysztof
Oleszczyk

8. CO NIECO Z ... - 3 / 2 / 1 pkt

W kolorowe kratki należy wpisać po 3 litery, które utworzą dodatkowe hasło: nazwę rezerwatu przyrody z terenu powiatu grudziądzkiego.

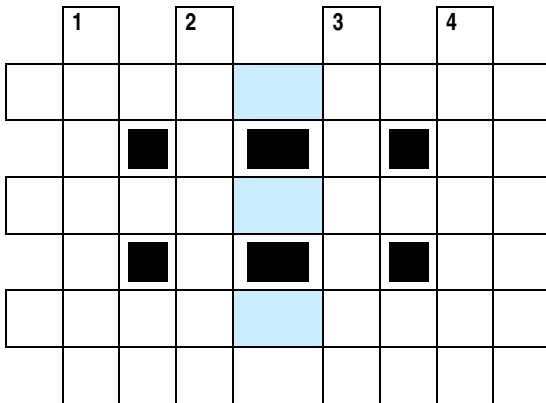
Adam Sulerzycki

Poziomo (w kolejności przypadkowej):

- mały, zintegrowany układ elektroniczny lub mechaniczny
- ogół reguł postępowania w danej dziedzinie naukowej
- nadmorska atrakcja z pokazami zwinności ssaków wodnych

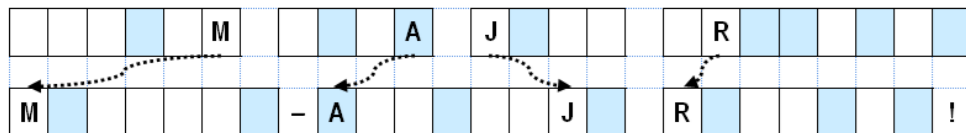
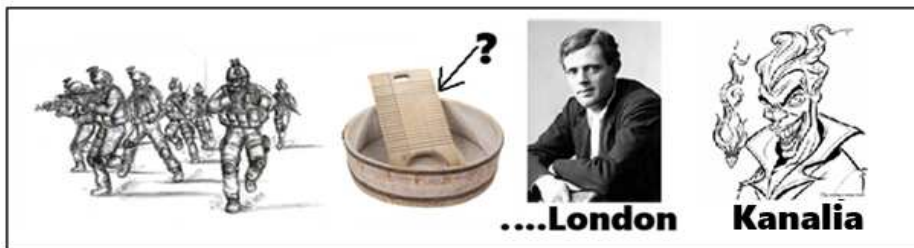
Pionowo:

- 1) impreza dla uczczenia jubileuszu artysty.
- 2) warunki życia łączące dostatek z elegancją.
- 3) rozszerzenie działalności w jakiejś dziedzinie.
- 4) rysunkowy profesor z prac Zbigniewa Lengrena.

10. REBUS ANAGRAMOWY - 4 pkt

W kolorowych polach występują samogłoski. Ujawniono przemieszczenie niektórych liter.

9. ... POWIATU - 2 pkt

Litery z pól od 1 do 20 utworzą dodatkowe hasło: atrakcję powiatu.

Adam Sulerzycki

A	B	C	D
9	7	8	17
16	13	5	14
3	10	15	19
4	1	18	2
12	20	6	11

- opracowuje graficznie plany.
- pustynny orszak kupców.
- zwierzę mające ciało z segmentów.
- leśny kopczyk z igliwia.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19
20					

Wiesław Sokołowski

19. KRZYŻÓWKA DWULITEROWA - 3 / 2 / 1 pkt

Poziomo:

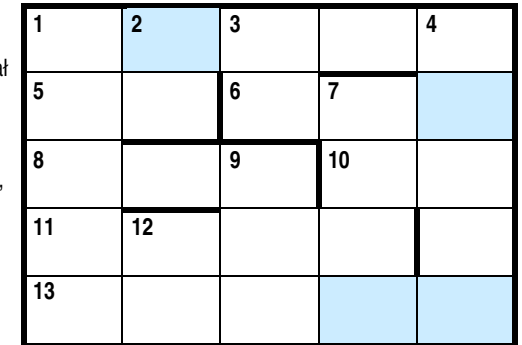
- ... niebieszczyca, grzyb lub wódka jałowcowa.
- balonowa - do żucia.
- azjatycka małpa z Borneo.
- słodkie wyroby cukiernicze z karmelu i orzechów.
- „łączy” rower z obrazem.
- rodzinne miasto Karola Wojtyły.
- bazylika w dzielnicy Krakowa, którą konsekrował Jan Paweł II (2002).

Pionowo:

- miasto nad Wisłokiem.
- ... Gąsiorowska, zagrała Doris w „Listach do M.”
- wytrawne lub mszalne.
- Jacek, poeta i bard (śpiewał „Mury”, „Obławę”).
- muzułmanie walczący z krzyżowcami.
- część systemu wentylacyjnego.
- arlekiny, duże psy obronne.

W każdą kratkę wpisuje się dwie litery. Pary liter w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą dodatkowe słowo.

Marian Chylewski

20. KRZYŻÓWKA Z EPONIMAMI - 3 / 2 / 1 pkt

Litery z pól ponumerowanych dodatkowo od 1 do 9 utworzą dodatkowo jeszcze jeden eponim.

Poziomo:

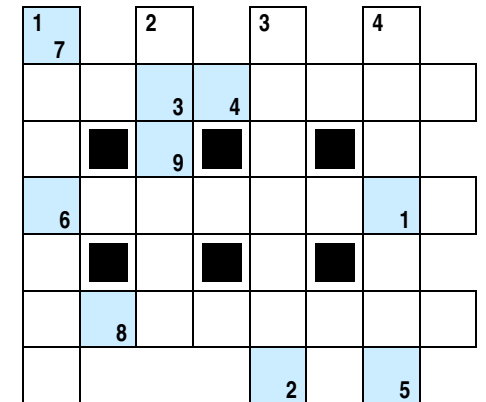
- rzeczowniki pochodzące od nazw własnych nazwisk lub imion (np. saksofon, żyletka):
 - ♦ alfabet słowiański ♦ składnik w tytoniu ♦ skapiec

Pionowo:

- miasto z zamkiem w powiecie kieleckim.
- biblijny wieszcz, wizjoner.
- oszkłona szafka na eksponaty w grudziądzkim muzeum.
- podjęcie odwiedzających, znajomych.

Marian Chylewski

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Pokonam wszystkich!

– Dobrze mi idą zmagania z zestawem,
 _ _ / _ _ _ _ _ wygram i z Dawidem* nawet!

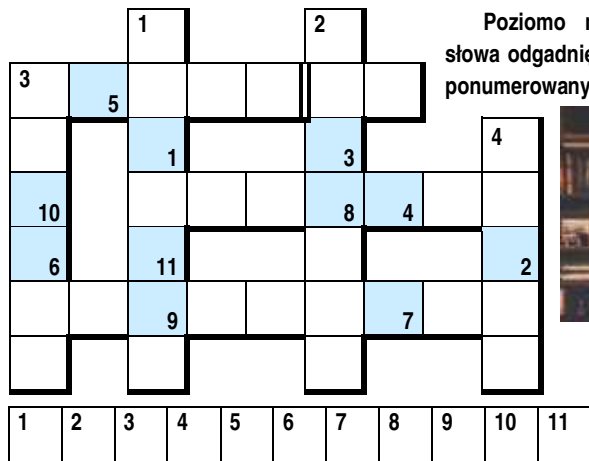
* ... w nawiązaniu do zwycięstw Dawida Kupca

21. PALINDROM

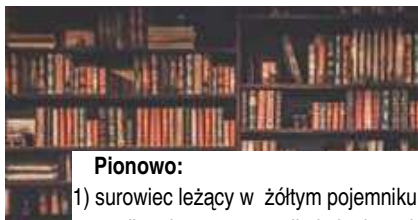
– 2 pkt

Tadeusz Bembenik

17. KRZYŻÓWKA Z ILUSTRACJĄ – 2 / 1 pkt *Marian Chylewski*

Poziomo należy wpisać 4-wyrazowe określenie słowa odgadniętego na podstawie rysunku. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 tworzą dodatkowe słowo.

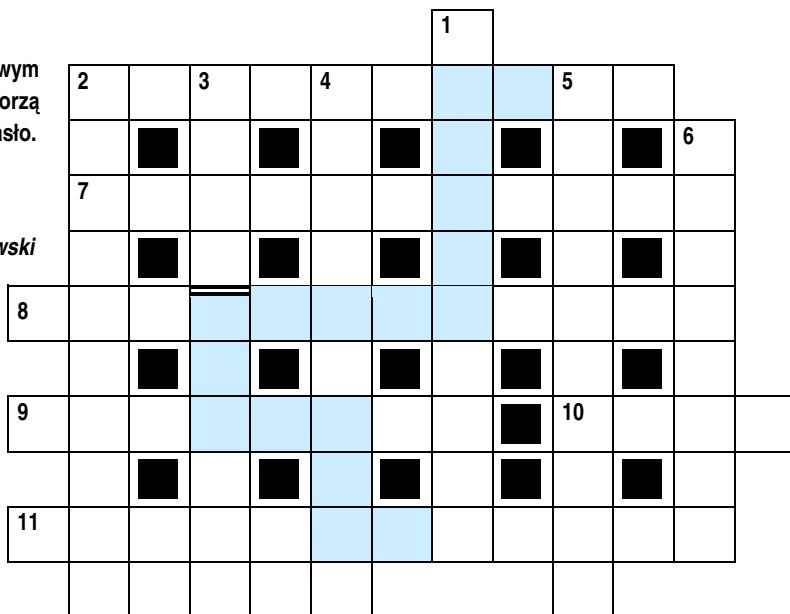
Pionowo:

- 1) surowiec leżący w żółtym pojemniku podlegający segregacji ekologicznej.
- 2) rodzaj welwetu w drobne prążki.
- 3) konie biorące udział w gonitwie.
- 4) prosta, łamana lub krzywa.

18. KRZYŻÓWKA Z WĘŻYKIEM – 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt

Litery w kolorowym wężyku utworzą dodatkowe hasło.

Marian Chylewski

Poziomo:

- 2) sfilmowana powieść Edwarda Redlińskiego, której akcja rozgrywa się w Taplarach.
- 7) wyznaczają kurs statku i samolotu.
- 8) agroturystyczne ... rancza.
- 9) mieszkanki Bombaju, Kalkuty.
- 10) wejście do czołgu.
- 11) Kazimierz, zagrał rolę Korycińskiego w filmie „Ojciec królowej”.

Pionowo:

- 1) maszyny przemysłowe do wytwarzania surowców na opakowania.
- 2) kolorowa, zwykle udrapowana firanka wokół okna.
- 3) właśnie zbudowane podwyższenie dla chóru.
- 4) luźne rozmowy w przyjacielskim gronie.
- 5) sztaba metalowa o przekroju w kształcie litery C.
- 6) spec, rutyniarz.

11. JOLKA DORZECZNA – 7 / 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 pkt

Pierwsze odgadywane słowo zaczyna się nazwą rzeki WISŁA- i krzyżuje się z drugim słowem, drugie z trzecim itd., a przedostatnie z ostatnim słowem zakończonym nazwą rzeki –OSA (wpadającej nieopodal Grudziądza do Wisły). Niesymetryczne rozmieszczenie czarnych pól – do odgadnięcia. Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą dodatkowe słowo.

Grzegorz Chomicz

- imię naszej noblistki
- nie każde rodowe jest rozłożyste, nie każde parkowe jest platanem
- kopytka sarenek, kozic (anagram: TRAKI)
- wyścielany futerałik na pióro
- urządzenie do prezentacji slajdów – diaskop; urządzenie do prezentacji wykresów i plansz – ?
- włane do baku
- wosk pozyskiwany przez wielorybników, służący do produkcji między innymi maści, kredek oraz smarów maszynowych
- gałęzie – szadzie; trawy – ?
- trzy ..., w bajce zbudowały domy ze słomy, drewna i cegieł
- Robin Williams – Pani Doubtfire; Dustin Hoffman – ?
- ... adamowy – dla nudystów
- „Tajemniczy ...”, wielokrotnie sfilmowana powieść Frances Hodgson Burnett (m.in. przez Agnieszkę Holland, Marca Mundena)
- narodowy demokrat, zwolennik Romana Dmowskiego
- książkowy i filmowy bohater, kolega Alcesta, Ananiasza, Gotfryda, Kleofasa
- odgłos liści muskanych wietrzykiem lub spokojnego morza
- dobiega z konfesjonału, z ławeczki w parku
- Radiowy Teatrzyk ..., powojenne słuchowisko Jeremiego Przybory (skojarz z falami radiowymi)
- „kochanki mają święto kiedy chcą, a żony męskie ... cały rok”, w piosence Maryli Rodowicz
- dziewczynka o pięknych lokach, która w bajce gubi się w lesie i dociera do chatki zamieszkałej przez trzy niedźwiadki

